

Адзел па адукацыі Міёрскага райвыканкама Віцебскай вобласці

Дзяржаўная ўстанова дадатковай адукацыі
“Міёрскі раённы Цэнтр дзяцей і моладзі”

ПА СТАРОНКАХ ГАЗЕТЫ “МІЁРСКАЯ
ДАЎНІНА” ВЫДАННЯ КРАЯЗНАЎЧАГА
ГУРТКА “АРГАНАЎТЫ МІНУЛАГА”

2019

Рэцэнзент:

Намеснік дырэктара па вучэбна-выхаваўчай рабоце
ДУДА “Міёрскі раённы Цэнтр дзяцей і моладзі” В.В.Яінская
Аўтар-складальнік:
Педагог дадатковай адукацыі Ермалёнаў Вітольд Антонавіч

Рэкамендавана
аргкамітэтам раённай выставы навукова-метадычных матэрыялаў і
педагагічнага вопыту у межах Года малой радзімы

**ПА СТАРОНКАХ ГАЗЕТЫ “МЁРСКАЯ ДАЎНІНА” -
ВЫДАННЯ КРАЯЗНАЎЧАГА ГУРТКА “АРГАНАЎТЫ МІНУЛАГА”:**
Матэрыялы з вопыту работы / аут.-склад. В.А.Ермалёнаў; Дзяржаўная ўстанова
дадатковай адукацыі “Міёрскі раённы Цэнтр дзяцей і моладзі”. – Міёры, 2019.
– 72 с.

У зборнік увайшлі матэрыялы з вопыту работы па арганізацыі
перыядычнага выдання “Мёрская даўніна” ўдзельнікамі аб’яднання па
інтарэсах “Арганаўты мінулага”.

Адрасуецца педагогам дадатковай адукацыі краязнаўчага профілю,
настаўнікам гісторыі, намеснікам дырэктароў па выхаваўчай рабоце.

© Дзяржаўная ўстанова дадатковай
адукацыі “Міёрскі раённы Цэнтр дзяцей і
моладзі”

Аўтар-складальнік:

Ермалёнаў Вітольд Антонавіч – педагог дадатковай адукацыі ДУДА “Міёрскі
раённы Цэнтр дзяцей і моладзі”
Віцебская вобласць, Міёрскі раён, вул. Кастрычніцкая, д. 28
тэл. 8-02152-41394, 8-029-5919689

ЗМЕСТ

1. Уводзіны	с. 4
3. “Мёрская даўніна” – выданне аб’яднання па інтарэсах “Арганаўты мінулага”	с.5–6
5. Заключэнне	с.7
6. Літаратура.....	с.8
7. Дадатак. Газета “Мёрская даўніна”, 2018 г.....	с.9- 72

УВОДЗІНЫ

Выдавецкая дзейнасць ва ўстановах дадатковай адукацыі – сёння не навіна, вельмі папулярным стала стварэнне ўласных газет. Без сумнення, гэтыя выданні маюць вялікі сэнс. Можна не заўсёды ідэальна аформленыя і наўныя па зместу, яны апавядаюць пра жыццё ўстаноў дадатковай адукацыі, паведамляюць навіны, часам больш значныя, чым інфармацыя, змешчаная ў дзяржаўных выданнях. Выданні ўстаноў выконваюць асветніцкую, педагогічную, выхаваўчую місію, накіраваную на развіццё найлепшых якасцей у маладога пакалення.

Выхаваўчая роля любога выдання вялікая. Яна выяўляецца праз стымуляванне пазнаваўчай актыўнасці навучэнцаў, гурткоўцаў, у развіцці іх самастойнасці і адказнасці за ход і вынікі калектыўнай працы, у фарміраванні ўмення пераадольваць цяжкасці, у прафілактыцы асабістых падлеткавых комплексаў. У працэсе калектыўнай працы фарміруюцца маральныя каштоўнасці і патрыятычныя пачуцці. Паняцце патрыятызму вельмі мнагаграннае. Патрыятызм – гэта і гонар за свой народ, і адчуванне сваёй неразрыўнасці з народам і краінай. Гэта і любоў да бацькоў, сяброў, да родных мясцін. Патрыятычнае выхаванне маладога пакалення сродкамі перыядычнага выдання ахоплівае два напрамкі: выхаванне тых, хто над ёй працуе, і тых, хто яе чытае.

Газета “Мёрская даўніна”, аб якой пойдзе рэч, адрозніваецца ад звычайных выданняў. Гэта тэматычная газета адлюстроўвае археалага-краязнаўчую дзейнасць аб’яднання па інтарэсах “Арганаўты мінулага”, якое дзейнічае на базе ўстановы дадатковай адукацыі “Міерскі дзяржаўны Цэнтр дзяцей і моладзі”. Артыкулы газеты закранаюць пытанні па гісторыі і культуры Міёршчыны: археалогія, славуцья землякі, помнікі даўніны, гісторыя населеных пунктаў, храналогія падзей школы, дзейнасць гуртка “Арганаўты мінулага”, культурныя падзеі рэгіёну і краіны, аглядвыданняў, якія маюць дачыненне да Міёршчыны, ці ў якіх маюцца згадкі пра рэгіён.

Выданне “Мёрская даўніна” – своеасаблівы летапіс гісторыка-культурнага жыцця краю, які занатоўвае найбольш важныя падзеі, што не адлюстроўваюцца ў хроніцы дзяржаўных ці мясцовых перыядычных выданняў, а таму зыходзяць з памяці людзей. Матэрыялы, што друкуюцца ў выданні, маюць надзвычай вялікае значэнне ў выхаванні гістарычнай памяці і гістарычнай свядомасці насельніцтва краю, і ў першую чаргу моладзі і падлеткаў.

“МЁРСКАЯ ДАЎНІНА” – ВЫДАННЕ АБ’ЯДНАННЯ ПА ІНТАРЭСАХ “АРГАНАЎТЫ МІНУЛАГА”

“Мёрская даўніна” – выданне рады музеяў дзяржаўнай установы адукацыі “Міёрская сярэдняя школа №3” гуртка “Арганаўты мінулага”. Першы нумар убачыў свет у студзені 2011 года. У ім была абгрунтавана мэтазгоднасць яе выдання. Рэдкалегія звяртае ўвагу на тое, што шмат гісторыкаў і краязнаўцаў займалася вывучэннем роднага края, аднак выданне рэгіянальных краязнаўчых выданняў (“Павет”, “Краязнаўца Паазер’я”, “Мерыца” і інш.) прыпынілася. Выданнем газеты “Мёрская даўніна” гурткоўцы імкнуцца запоўніць гэты прабел.

У межах Года малой радзімы актуальнасць і значнасць выдання яшчэ больш узрасла. Газета выдаецца на працягу васьмі гадоў, кола чытачоў пашыраецца з кожным годам і ахоплівае чытачоў ў розных краінах і на розных кантынентах. У газеце друкуюцца матэрыялы па гісторыі, археалогіі, краязнаўству Мёршчыны, якая цесна знітавана з гісторыяй суседніх раёнаў. На старонках выдання размешчаны матэрыялы даследаванняў аб славурых зямляках, невядомых фактах гісторыі малой Радзімы, цікавых знаходках і археалагічных адкрыццях.

На працягу 2018 года гурткоўцамі быў праведзены шэраг краязнаўчых даследаванняў, вынікі якіх адлюстраваны на старонках газеты, а таксама новыя матэрыялы аб жыцці і дзейнасці нашых землякоў. Так, у №1 змешчана інфармацыя пра вучонага-тапографа з вёскі Белеўцы Віталія Аўгусцінавіча Даргеля, дасланая яго сынам Аляксандрам. У другім нумары змешчаны артыкул “Павіннасці сялян у XVIII стагоддзі” – вынік даследавання інвентароў шляхецкіх маёнткаў. Артыкул распавядае пра стан вёсак Мёрскага раёна – Сураўцы, Астраўляны, Вазаўнікі, Наўгароды, Чахоўшчына. У трэцім нумары распавядаецца пра цікавую знаходку, якая трапіла ў музей, – бляшаны цэліндр, у якім змяшчаліся планы зямельных надзелаў.

Кожны нумар газеты адкрывае рубрыка “Нашы навіны”. У ёй друкуюцца звесткі пра самыя значныя падзеі ў жыцці гуртка: удзел у конкурсах, канферэнцыях, семінарах, наведванні музеяў гасцямі і даследчыкамі не толькі з Беларусі, але і з-за мяжы, новыя знаходкі і даследаванні.

Рубрыка “Новыя выданні” знаёміць чытачоў з апошнімі выданнямі мясцовых паэтаў і краязнаўцаў: “Ратуша” – Франца Сіўко, “Запах трав луговых” – Славамір Даргель, “Паўстагоддзя на моры. Аповесць капітана” – Эўгеніюш Лукашэвіч і іншыя.

Рубрыка “Рупліўцы” знаёміць нас з найбольш актыўнымі гурткоўцамі, а таксама з тымі, хто ўносіць свой уклад у справу папаўнення школьных музеяў новымі экспанатамі. У рубрыцы “Набыткі кіраўніка музея” распавядаецца пра новыя паступленні ў музей, лес і гісторыю знаходак, вынікі іх першапачатковых даследванняў. Кола пытанняў, якія закранае газета ўвесь час пашыраецца.

Прыняць удзел у выданні газеты, стаць аўтарам артыкула можа стаць любы жадаючы. Большасць артыкулаў належыць кіраўніку музея і гуртка “Арганаўты мінулага” – Ермалёнку Вітольду Антонавічу. Афармленнем і падрахтоўкай нумара да друку займаюцца гурткоўцы пад кіраўніцтвам Ермаленака Антона Вітольдавіча, настаўніка гісторыі. Адным з самых актыўных аўтараў шматлікіх артыкулаў з’яўляецца Кандратовіч Ігар, магістрант гістфака БДУ, выпускнік і актыўны руплівец музеяў Міёрскай сярэдняй школы №3 імя Героя Савецкага Саюза Ягора Андрэевіча Томкі. Кожны артыкул, як правіла, грунтуецца на працяглай і плённай працы, якая працягвалася на працягу некалькіх гадоў. Тут можна знайсці інфармацыю, якую цяжка адшукаць у бібліятэках нашай краіны і замежжа. Заснавана яна на працы ў архівах, з малавядомымі і замежнымі выданнямі, апытваннях мясцовых жыхароў.

Выданне газеты ажыццяўляецца на ўласныя сродкі і ахвяраванні. Распаўсюджваецца выданне ў друкаваным выглядзе (тыраж – спачатку 100, потым – 150 асобнікаў) і ў электронным (праз электронную пошту). Электронны варыянт газеты размешчаны таксама на сайце адрэса адукацыі Міёрскага раёна. Распаўсюджаннем выдання займаюцца гурткоўцы і іх кіраўнік, а таксама Цэнтр дзяцей і моладзі Міёрскага раёна.

ЗАКЛЮЧЭННЕ

Пра вялікія гарады і краіны пішучь гісторыкі і краззнаўцы, а вось памяць пра маленькія гарады, раёны, вёсачкі часцей за ўсё знікае. Іх гісторыі сціраюцца з успамінаў, адыходзяць сведкі даўніх часоў, і людзі пачынаюць забывацца пра свае карані. Толькі дзякуючы памяці пра мінулае мы можам даведацца пра славетных продкаў, прыгожыя легенды і важныя падзеі, якія адбываліся на роднай зямлі. Чым большыя і змястоўныя веды аб родным краі, яго людзях, мінулым і сучасным атрымаюць падлеткі, тым больш эфектыўна будзе вырашацца адна з каардынальных задач сучаснай школы – выхаванне грамадзяніна, які шануе традыцыі свайго народа, ганарыцца яго матэрыяльнай і духоўнай культурай.

Выданне газеты “Мёрская даўніна” - складаная і крпатлівая справа, якая патрабуе шмат часу, вопыту, ведаў. Аднак справа гэтая вельмі значная, высакародная і неабходная. На сённяшні дзень “Мёрская даўніна” з’яўляецца практычна адзіным недзяржаўным друкаваным органам, які адлюстроўвае падзеі гістарычнага і культурнага жыцця Міёршчыны і сумежных раёнаў. Артыкулы газеты пераконваюць чытачоў у тым, што ім ёсць чым ганарыцца, наша малая радзіма багатая на таленты і розумы, з родным краем звязаны значныя гістарычныя падзеі і факты. Выданне садзейнічае фарміраванню патрыятычных пачуццяў, станаўленню грамадзянскай пазіцыі тых, хто далучаецца да глыбін мінуўшчыны краю.

Удзел гурткоўцаў у выданні газеты садзейнічае іх усебаковаму развіццю. Выдавецкая дзейнасць патрабуе ад дзяцей каардынацыі розуму, актыўнасці, зацягасці і паслядоўнасці, што ў канчатковым выніку выпрацоўвае ўвагу, уседлівасць, сур’ёзнае стаўленне да справы. Безумоўна, гэтыя якасці спатрэбяцца ім у любой сферы іх жыццядзейнасці. Пералічаныя якасці паступова інтэгрыруюцца ў адзінае цэлае, што ў выніку і ёсць мэтай дзейнасці педагога – духоўны, гарманічны чалавек, які любіць сваю краіну, паважае і шануе культуру і традыцыі сваёй нацыі, захоўваючы і памнажаючы іх.

ЛІТАРАТУРА

1. Бетанаў С.Я. Рэгіянальны кампанент у выхаванні грамадзяніна і патрыёта/ С.Я. Бетанаў //Адукацыя і выхаванне. – 2012. - №11.
2. Ермалёнак В.А. “Арганаўты”з Міёраў”/ В.А.Ермалёнак.// Наш край. – 1996. - №8.
3. Маркевич С.С. Формирование патриотизма у учащихся в краеведческой деятельности/ С.С.Маркевич// Выхаванне і дадатковая адукацыя. – 2012. - №8.
4. Памяць. Гісторыка-дакументальная хроніка. Міёрскі раён.- Мн.: Беларуская навука,1998.
5. Півавар М.В. “Мёрская даўніна” новае перыядычнае выданне Віцебшчыны”/ М.В.Півавар//Краязнаўчая газета. – 2012. - №6.
6. Газета “Міёрскія навіны”, 2011 – 2012 гг.